

# సాలిని

షైదరాబాదులోని మధ్యతరగతి వాళ్ళు నివసించే బస్తీ అది. ఎప్పుడో కట్టిన ఇళ్ళు కావటం వల్లా మిద్దెలు, పెంకుటిండ్లు గానే మిగిలిపోయిన ఆ ప్రాంతంలో చిన్న వరండా, బాత్‌రూం గల ఓ గదిని కిరాయికి తీసుకుని వుంటుంది సాలిని.

బయటికి వెళ్ళడానికి తాళం వేసి కీని బ్యాగ్‌లో వేసుకుంటూ రోడ్డు వైపు నడిచేసరికి ఎదురుగా ఆ బస్తీ యువకులు, వయసు దాటిన ఆడవాళ్ళు వచ్చి నిల్చున్నారు. సాలిని భుజాల చుట్టూ కప్పుకుంటూ ఏమిటి అన్నట్టు చూసింది. అందరూ మౌనంగా నిల్చున్నారు. రోజూ చూస్తున్న వాళ్ళయినా ఒకేసారి ఎదురుగా నిల్చుండేసరికి కొంచెం కలవరం అనిపించినా, విషయం ఏమిటో తెలుసుకోవాలని నిశ్చలంగా నిల్చుంది సాలిని.

“ చెప్పండి నాతో ఏమైనా పనా? ”

“ పనేమీ లేదు, రోజూ ఎక్కడికి వెళుతున్నావు? ” ఓ యువకుడు పాంట్ జేబుల్లో తన చేతులను దూర్చి నిర్లక్ష్యంగా చూస్తూ అడిగాడు.

“ నా పని మీద నేను ”

“ అదే ఏం పని ? ” మరో యువకుడు తన రెండు చేతులను మెడమీద వుంచి, వేళ్ళ మధ్యకు వేళ్ళు చొప్పించుకుంటూ అడిగాడు.

తాను చేస్తున్న పని వీళ్ళకెందుకు చెప్పాలో అర్థం కాక ఏమిటి గోల అన్నట్లు ఆడవాళ్ళ వైపు చూసింది.

“ ఆమె ఏం పనికి పోతే మనకెందుకి మనక్కావలసింది ఇల్లు ఖాళీ చేయడమే కదా ” అన్నది ముందు నిల్చున్నావిడ సాలిని వైపు చూడకుండా అడిగిన వాళ్ళ వైపు మళ్ళి.

“ అంతే అంతే ” అన్నారు దాదాపు అందరూ ఒకేసారి.

మరో ముసలమ్మ కాస్త ముందుకొచ్చి “ సూడమ్మా బస్తీల రోజు నీగురించే గుసగుస. వచ్చినప్పుడు ఓ మాదిరిగా వుంటేవి, రాంగ రాంగ ఎట్లనో మారిపోతుంటేవి. పొద్దున పోతవు, పొద్దుగూకి వస్తవు. మళ్ళీ రాత్రి ఏడింటికి పోతవు, సిన్నా వదిలినంక వస్తవు ” అంది.

“ ఏదో ఒక పని చేస్తేనే కదా గడిచేది. పొద్దంతా పొట్ట పోసుకోవడానికి, రాత్రి బాధలను మరిచిపోయి బతుకు మీద మమకారం పెంచుకోవడానికి పోక తప్పదు ” చేతిలోని బ్యాగ్‌ను భుజానికి వేసుకుంటూ అంది.

“ నీ పనే నీవు చేసుకుంటవు గానీ, రోజుకొకరు స్కూటర్ మీద, మోటార్ మీదా

దించి పోతుండ్రాయె. పెండ్లి కాలేదంటివి, ఇంత మందితో తిరుగుతుంటివి. అందుకే ఈ బస్తీలో వుండొద్దు అంటుండ్రు ” అంది ఆ ముసలమ్మ.

“మనం మంచిగుంటే ఎవ్వరితో తిగితే ఎమైందవ్వా ” ముఖాన చిరునవ్వును పూయిస్తూ ముసలమ్మను ఉద్దేశించి అడిగింది. కానీ ఆ అడగడం అందర్నీ ప్రశ్నించినట్లునిపించింది.

“ ఏం మంచో ఏం చెడో. ఈయాల రేపు కాలం నమ్మరాకుంట వుంది ” అంది. ఎడమ చేతిని కడుపు మీద పెట్టుకొని కుడి చేతిని నోటికి అడ్డంగా పెట్టుకుంటూ.

“ఈమె తిరుగుడు పోంగమన రాజ్షేను తిట్టిందట. గోపాల్ ను తిట్టిందట. పడుసు పోరగాళ్ళను తిడితే ఊర్కుంటరా? ఎవ్వర్నని ఆపుతము? ” అంది మొదటావిడ ఓ మాదిరి నిష్టారాన్ని ప్రదర్శిస్తూ.

“ మీరు ఇంతమంది ఒకేసారొచ్చి ఇల్లు అడిగితే ఇప్పుడేమీ చెప్పలేను. ఇల్లు ఖాళీ చేయాలంటే మరో ఇల్లు చూసుకొని ఖాళీ చేస్తా. నాకు టైమైంది ” అంటూ రోడ్డువైపు నడిచింది. ఆ నడకలో కొంత విసుగు, మరికొంత కోపం కనిపించింది.

“హా! ఈ మధ్య చీరల మీద చీరలు కడుతుంది బొమ్మ ” అంది ఓ స్త్రీ ముక్కు మీద వేలుంచి పోతున్న ఆమెనే చూస్తూ.

“కొనిస్తోళ్ళు వుంటే ఎందుకు కట్టదు ” ఏదో రహస్యాన్ని ప్రకటిస్తున్నట్లు అన్నాడు ఓ నడివయసు వ్యక్తి.

“అవన్నీ మనకెంధుకు ఖాళీ చేస్తానంది గదా ” అంటూ అందరూ అక్కడినుండి కదిలారు రకరకాల ఆలోచనలతో.

ఆమె రిజాను పిలిచి

“మసాబ్టాంక్ ” అంటూ కూర్చుంది.

సాలిని తల నిండా ఆలోచనలే.

ఆడదాని బతుక్కు ఆన్నీ ఆటంకాలే, తాను ఆడదిగా పుట్టినందుకు తనను తాను తిట్టుకుంది. చదివినా ఉద్యోగం ఇవ్వని ప్రభుత్వాన్ని తిట్టింది. తన పని తాను చేసుకుని తన బ్రతుకు తాను బ్రతుకుతుంటే చూసి ఓర్వలేని జనాన్ని తిట్టింది. అప్పుడప్పుడమ్మడడి పడి అవస్థ పెట్టే కుక్క బుద్ధిగల మనుషులను తిట్టింది. ఆఖరికి ఈ రొజు ఖాళీ చేయమన్న వాళ్ళను తిట్టింది. ఈలోగా రిజా మహావీర్ హాస్పటల్ ఎదురుగా వెళ్ళగానే

“ఆ ఆపు ” అంటూ దిగి ఇవ్వవలసినంత రిజా వాని చేతిలో పెట్టింది.

ఎదురుగా నవ్వుతూ ఓ కళ్ళద్దాల యువకుడు.

చూపులతో పలకరించుకున్నారు. నవ్వులతో కలిసి నడిచారు. కొంత దూరం నడిచాక

“ మీరు ముందు నడవండి అని కాస్త ఆగి ఆమె వెనకాలే ఆమె నడకను, నడిచేటప్పటి కదలికలను తన కను రెప్పల కింద పేర్చుకుంటూ నడుస్తున్నాడు. .

సాలినిది సన్నని నడుము. పోను పోను వెడల్పైన భుజాలకు బరువైన వక్షస్థలం. శ్రద్ధతో చెక్కిన అందమైన శిల్పంలాంటి ముఖ వర్చస్సు. మెడ భాగాన్ని కప్పి వుంచే వదులైన కొప్పు. పాతికేళ్ళ పడుచుదనం పోత పోసుకొని ఛామన ఛాయలో ఆకర్షణను అద్దుకొన్న విగ్రహం.

ఇంట్లో సామానంతా మూడు రిక్షాల్లో నింపి చేతులు దులుపుకుంటూ వచ్చి ఇంటి ముందు నిల్చింది.

అంతకంటే ముందే సామానులు సర్దుతున్న ఆమెను వస్తూ పోతూ చూస్తూ అందరూ గుసగుసలాడుతూ నిల్చున్నారు.

సాలిని పెదవులపై నవ్వును పులుముకుంటూ అందర్నీ రమ్మన్నట్టు సైగ చేసింది. ఆడ, మగ, చిన్న, పెద్ద అందరూ చుట్టూ చేరారు.

“ఇల్లు ఖాళీ చేశాను. అందర్నీ నమస్కారాలు. ఈ బస్తీ వాళ్ళు నన్ను మంచిగానే చూశారు. ఈ మధ్యనే ఎందుకో వారికి నా మీద కోపం వచ్చింది ” రొండిన చెక్కి వుంచిన కొంగును వదులుతూ అన్నది.

అందరూ చూస్తూ నిలుచున్నారు తప్ప ఎవరూ ఏమీ మాట్లాడలేదు.

“అందర్నీ బాగా బతకాలనే వుంటుంది. కానీ బతకలేక పోతున్నాం. ఉద్యోగం చేయాలని వుంది. అది అంత సులభంగా దొరకదే. ఇంకేది చెయ్యాలన్నా రక్షణ లేదు. పుట్టింది పల్లెటూరు. నాన్న చిన్నప్పుడే పోయాడు. అన్నలు, తమ్ముళ్ళు ఎవరూ లేరు, ఒక్క అమ్మ తప్ప. ఆమె ఊరు వదలదు. ఊళ్ళో నాకు బతికే అవకాశం లేదు. పెళ్ళి సంబంధాలొస్తున్నా ఏమీ ఇవ్వలేమని తెలుసుకున్నాక వచ్చిన దారి పడుతున్నారు ”

ఓ స్నేహితురాలి సహాయంతో ఈ పట్టణం వచ్చాను. అప్పటి వరకు సాలమ్మ అని వున్న నా పేరును శాలిని గా మార్చింది అమె

స్త్రీకి మిగిలింది ఏమిటి తన ఒళ్ళు, ఒంటరిగా వున్న స్త్రీని ఎన్ని కందిరీగలు కరవచూస్తాయి. ఎన్ని పిచ్చి కుక్కలు కాటెయ్య చూస్తాయి. అన్నిటినీ తప్పించుకొని నడవాలి. నేను రాజ్ షేను ఊర్కెనే తిట్టలేదు. ఈ మధ్య అతను నేను స్నానం చేసేటప్పుడు మే పుల్లల కోసం చెట్టోక్కవాడు. మా బాత్ రూంకు కప్పు లేదు. ఇక గోపాల్, రాత్రి పూట జనం రాకపోకలు ఆగిపోయాక వచ్చి కిటికీ గుండా చూసేవాడు. అందుకని వాళ్ళను మందలించానే తప్ప అహంకారంతో తిట్టలేదు.

పెళ్ళి కాకుండా వున్నందుకు అందర్నీ లోకువే. రోజూ ఎన్నో అవమానాలు, మరెన్నో అనర్థాలు. ఓ పెద్ద మనిషి ఉంపుడుగత్తెగా వుండమంటాడు. మరొక ప్రబుద్ధుడు రెండవ పెళ్ళాంగా చేసుకుంటానంటాడు. రెండవ పెళ్ళానిగానైతే కట్నం లేకున్నా పర్వాలేదట. ఉంపుడుగత్తెగానైతే ఎదురిస్తానంటాడు. ఇది మన వివాహ వ్యవస్థ వ్యాపార సంస్కృతి !

శాలిని గా నా పేరు సార్థకం అవుతుందనే ఆశ రోజురోజుకు సన్నగిల్ల సాగింది. అందువల్ల నా పేరును మరొకసారి సాలినిగా సరిచేసికోవడం జరిగింది.

నేను పొద్దుటే వెళ్ళి పొద్దుగూకే వరకు ఆర్ట్స్ కాలేజీలో మోడల్ గా పని చేస్తున్నానే తప్ప ఒళ్ళు అమ్ముకోలేదు. అక్కడ శృంగార భంగిమల చిత్రాలు గీస్తారు అంటే.

మీరన్నట్లు నేను రోజుకొకరితో వచ్చేదీ నిజమే. నన్ను ఆ రోజు మోడల్ గా ఎంచుకున్న వ్యక్తి స్థాని బట్టి దిగబెడుతూ వుంటారు ” అంటూ అప్పుడే వచ్చి సైకిల్ దిగి ఏదో చెప్పబోయిన వ్యక్తితో

“ ఏం రంగన్నా ఇలా వచ్చావు? ”

“వారం రోజులనుండి తమరు రాకపోయేసరికి పిలుసుకుని రమ్మని నన్ను పంపించినా ” అంటూ ఓ చేత్తో సైకిల్ పట్టుకొని మరో చేత్తో తలపై టోపీ సరిచేసికొన్నాడు.

అతను వేసికొన్న ఖాకీ చొక్కా జేబు పైన ‘ హోం ఫర్ ఓల్డ్ టైజ్ ’ అని ఎర్ర దారంతో ఎంబ్రాయిడరీ చేసి వుంది.

“అలాగా? ఇల్లు ఖాళీ చేయవలసివస్తే మరో ఇల్లు వెదకటంలో రాలేక పోయాను. అందరూ బాగున్నారు కదా ! ” అని ఆప్యాయంగా అడిగింది.

“ ఉన్నారు కానీ మహాలక్ష్మమ్మ చనిపోయింది. మగవాళ్ళలో రంగారావు పోయాడు. జానకమ్మ రేపో మాపో ” విచారంగా చెప్పాడు.

ఆమె కళ్ళలో నీరు ఊరింది. రెండు క్షణాల మౌనం. ఆమె ముక్కు పుటాలను కదిలించింది.

“ డాక్టర్ రావడం లేదా? మందులు వేళకు వేసుకోవడం లేదా? ” అందోళనగా అడిగింది.

“ మీరు లేకుంటే ఆ వోం ముసలోళ్ళు ఎవరికీ వినరు. పొదుగూకి ఏడు కాగానే మీ కోసం ఎదురు చూస్తూ వుంటారు ”

“ ఈ రోజు తప్పక వస్తా పద ” అంటూ అందరి వైపు మళ్ళి చేతులు జోడించి వెళ్తానన్నట్లు తలాడించి రిక్షాలో కూర్చుంది. రిక్షాలు కదిలాయి. వాటి వెనకాలే రంగన్న సైకిల్.

అందరూ చూస్తూ నిలుచున్నారు. ఎవరి నోటా మాట రాలేదు.